

TOM VANDERLAKEN

DE GEHEIME OORSPRONG

HISTORISCHE FICTIE

Een zinderende queeste naar wie we echt zijn,
gebaseerd op ware feiten

DE GEHEIME OORSPRONG

Tom Vanderlaken

DE GEHEIME OORSPRONG

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

Voor mijn moeder, een sterke vrouw

ISBN 9789020542042
ISBN e-book 9789020542059
ISBN audio 9789020542066
NUR 305

© 2021 Uitgeverij Zomer & Keuning
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

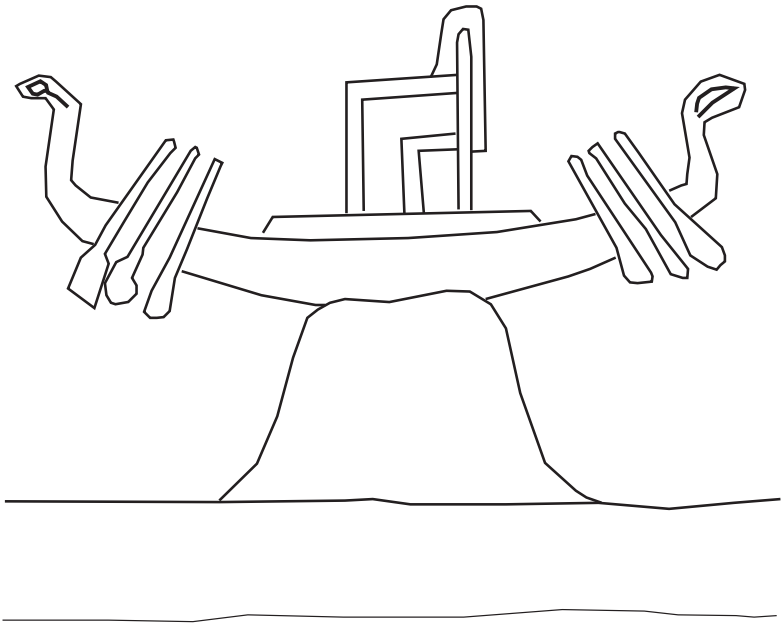
Omslagontwerp Wil Immink Design
Vormgeving binnenwerk Andries Mol, studio-mol.com

www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden. All rights reserved.

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Fictie onthult waarheden die de werkelijkheid verbergt
(Jessamyn West, 1902-1984)

Reliëf in Rijksmuseum van Oudheden in Leiden

DE FEITEN: EEN TRUE QUEST

Deze 'true quest' speelt in 2017, gebaseerd op bestaande objecten en ontdekkingen, deels ongepubliceerd. De geheim agenten, onderzoekers en andere personen met een volledige naam zijn echt, behalve de twee hoofdpersonen Nicolas Dampierre en Gina Chimanti, en haar vader. Naamloze personages of die alleen met een voornaam zijn fictief. Werkelijk zijn de Orde van Malta, de speciale voertuigen, alle landschappen, collecties en gebouwen, inclusief een blik achter de schermen in bijvoorbeeld het CIA-hoofdkantoor of de villa van de grootmeester. Uitzondering zijn enkele ondergrondse constructies. Waarheidsgetrouw zijn de werkwijzen en operaties zoals die van de CIA inclusief geheime documenten, en de Mossad, waaronder details rond de Aleppo Codex, de grootste manuscriptroof van de twintigste eeuw. Genesis blijkt inderdaad grotendeels verdwenen uit alle oudste christelijke Bijbels, en sinds 1958 ook uit de oudste Hebreeuwse Bijbel. Alle genoemde codices, zoals de vergeten Leidse codex, en oudheden bestaan, behalve de kaart en drie beschreven scherven.

Raadsels duiden in deze 'true quest' op reële mogelijkheden, vergelijkbaar met het 'true crime'-genre in misdaadthrillers. De realistische beschrijvingen zijn mede mogelijk dankzij de in het dankwoord genoemde inlichtingenexpert, piloot en de wetenschappers die het manuscript kritisch lezen, aangevuld met anonieme bronnen, onderzoek op locatie en literatuur achterin. In de bijlage staan de plaatsen in binnen- en buitenland waar de lezer de intrigerende feiten over onze geheime oorsprong zelf kan bekijken, feiten met mogelijke gevolgen voor onze toekomst.

Handwritten text in a stylized script, possibly a form of shorthand or a specific dialect, arranged in several lines within an irregular outline. The text is dense and difficult to decipher due to its cursive and abbreviated nature.

Approximate transcription of the visible text:

3 7 7 2
7 4 f 3 / 0 . 4 2 3 / f
/ y 7 . 1 7 / f
/ 7 f . 7 1 7 m 0
/ 7 f x
x 0 2 7 . m 0 7 7
0 9 7 . 9 7 0
/ 7 f x . f /
2 7 . 7 7 7
y / 7 f . 7 7 2 9
x 7 7 . 7 7 7
x 7 7 x
7 2 7 . w h y 7 7
/ 7 7 . 7 7 9 0
7 7 . w 7 . x 2 7
7 w 0 . 7 w f
7 2 7 / f . 7 7 7 2
7 w f 7 . f . 7 7 7 2 7
7 7 7 2 7 . 1 f
f / 7 7 7 / f
/ 7 7 . / 7 f x
7 1 7 . m 0
7 w f 7 . 7 7 7 x
2 9 1 7 . w h y 7 / f
/ 7 f 7 . 7 1 7 m 0
m 0 7 . 2 9 1 7 7
7 1 7 7 7 x 7 . 7 w f
7 2 7 / f . 7 7 7
7 / 7 f x . f /
f / 7 . 7 7 7
7 7 . 7 0 1 x
7 7 x 7 x . 7 1

PROLOOG

‘De geheime oorsprong kan de mensheid voor een ongekende ramp behoeden,’ zei Nicolas op nerveuze toon. ‘Een verdrongen energiebron van zingeving, verbondenheid en levensgeluk. En het verhaal over de echte oorsprong van de vrouw. We zaten er als wetenschappers volledig naast, een dramatische vergissing!’ Met licht trillende hand duwde hij de sigarendoos naar Winston. Die schoof aan de andere kant van het bureau naar het puntje van zijn stoel. Zijn ogen priemden alsof voor hem een granaat op scherp lag. Hij plukte aan zijn woeste baard, zijn wangen kleurden rood. Het was onbeweeglijk stil in de kleine Egyptische graftombe, alsof zelfs het stof in de diepste kieren verstijfde van spanning.

Het vage lamplicht gaf de beschilderde grafwanden een duistere gloed. Rechts in de hoek onthoofdde een gevlekte kat met een bebloed mes een kronkelende slang. Tegen het plafond fladderde een vogel met mensenhoofd, de ziel van de oorspronkelijke tombe-eigenaar. Twee handen graaiden wild vanuit een heilige vruchtboom. Hiërogliefteksten uit het dodenboek wezen de weg naar het gelukzalige hiernamaals.

Links leunde een boekenkast iets zijwaarts tegen de zijmuur, zuchtend onder de last van stapels groezelige papieren en egyptologische naslagwerken. Rechts voerde een duizenden jaren oude stenen trap met uitgesleten treden omhoog naar de enige lichtopening. Het metalen luik stond wagenwijd open. De stilte werkte als een luchtdichte stulp. Stofdeeltjes glinsterden in het binnenvallende zonlicht.

Naast het bureau lag een deels uit de wikkels getrokken mummie. Hij staarde met halfopen mond naar het plafond, de skelethanden bedekt met spinrag. Winston vond het bij zijn ondergrondse werkplek horen, net zoals de mummie van Toetanchamon in zijn graftombe lag opgebaard. Een leeg graf was doods, zo onderwees Winston altijd, terwijl het hiernamaals er juist tot leven hoorde te komen. Dé entourage om de doden te bestuderen. De dood was zijn vriend, zijn gids naar het leven.

Er parelden dikke druppels op zijn gegroefde voorhoofd; zweetplekken kleurden zijn beige hemd. Aan de rand van het bureau lag een appel te bruinen in het uitgehapte gat. Ernaast rustte onder een stoffige stolp een zwartgeblakerd mummiehoofd. Donker uitgedroogd haar, vergeelde tanden, diepliggende oogkassen, dreigend.

Nicolas meende de onzichtbaar zwevende mummiedeeltjes te ruiken, de geur van de dood. Was dát de droge kriebel in zijn keel? Hij huiverde. Zijn witte shirt kleefde nat tegen zijn rug. De vochtige warmte verzwaarde zijn ademhaling. Toch trokken zijn mondhoeken triomfantelijk omhoog. Snel smoorde hij de glimlach om zijn ijdelheid te verhullen. Met bescheidenheid zou het glorieuze moment nog grootser zijn. Maar zijn lichaam liet zich niet meer beheersen. Een blos gloeide op zijn wangen, zijn maag trok samen, zijn vingers trilden.

Wat hij nog wel beheerste was zijn geest: met een verhoogd bewustzijn, alsof de essentie van zijn leven in deze seconden samenbalde. Hij probeerde de tijd in zijn hoofd te vertragen; langer te genieten. Dit was zijn moment. De oertekst, die ooit van iedereen was, op geheimzinnige wijze verdween en nu dankzij hem weer van iedereen zou zijn. De geheime oorsprong die tot op heden met succes was verzwegen, voor hem en de gehele mensheid.

‘Eens kijken,’ zei Winston. Behoedzaam trok hij de geopende sigaren-doos naar zich toe. Hij schoof de bureaulamp dichterbij. Een ovale lichtvlek viel over de scherf. Winston boog voorover en bestudeerde de tekst op enkele centimeters afstand.

Het leek een eeuwigheid te duren voordat hij opkeek. ‘Dit is honderd procent Paleo-Hebreeuws, honderd procent. Een half millennium ouder dan de oudste snippers die we tot nu toe van het verhaal kenden, bijzonder.’ Hij trok een microscoop naar zich toe en legde de scherf er voorzichtig onder. Na een korte stilte begon hij turend te praten: ‘Oude inkt van koolstof, echte kristallen erover, bedekt met een oude patina; onmiskenbaar echt.’ Hij richtte zijn hoofd op. Zijn ogen twinkelden. ‘Opmerkelijk, heel opmerkelijk.’

Nicolas knikte. Hij vond het ongelofelijk dat wat inkt op een scherf zijn denken zo kon veranderen, over wie we echt zijn. Over zijn eigen geheime oorsprong waar hij, zoals zoveel mensen, totaal geen weet van had gehad. Een onbenutte kracht in hem en in iedereen. Hij verschoof een stukje op de oncomfortabel harde stoel. ‘Toen ik de tekst op me in liet werken, zag ik wat ik al veel eerder had kunnen zien. Simpel, en toch door niemand

opgemerkt. Zoveel onnodig leed, gemist geluk. En de kans een ongekende ramp af te wenden.’

Hij keek even weg. Zijn blik bleef hangen bij de vergeelde poster rechts van de ingang. Palmbomen langs de Nijloever; op de achtergrond groene akkers met erachter het oneindige zand van de Sahara. Een vertrouwd beeld, dat niet vertrouwd bleek te zijn. Hij was er door zijn ontdekking totaal anders naar gaan kijken. Dat zou straks voor veel mensen gelden.

Hij keek weernaar zijn vriend, die rechtop ging zitten en een grimmige blik in zijn ogen kreeg. ‘Helaas is dit illegaal opgegraven materiaal, Nicolas...’ Hij kneep zijn ogen samen. ‘Ik verafschuw de illegale handel die zoveel van de oude culturen verwoest. Dit is bijzonder, en toch zal het nooit gepubliceerd worden. Een wetenschappelijke publicatie zou die illegale schatgraverij onterecht legitimeren. Dat jij hiermee illegaal rondloopt, kan al niet. Het verdwijnt in mijn kluis en daarna praten we er nooit meer over. Zo simpel is het. Einde verhaal.’

Schurend over de stenen vloer schoof Nicolas zijn stoel dichterbij en keek Winston strak aan. ‘Ben je gek?! Dit moeten we naar buiten brengen. Je kunt niet alles opofferen aan je kruistocht tegen de illegale handel. Ik ga dit publiceren, met of zonder jou.’

‘Rustig, rustig, vriend,’ reageerde Winston. Met een wiegend handgebaar maande hij tot kalmte. Hij reikte naar een glas water naast hem en bood het aan. ‘Even rust nu. Het is bloedheet. Drink wat.’

Omdat hij in de klamme hitte nog heviger begon te transpireren, dronk hij het glas in Eén teug leeg. Met een harde klap plaatste hij het terug op het bureaublad, zijn hand verstijfde.

‘Ik vreesde dit al,’ zei Winston achteroverleunend. ‘We kijken anders tegen zaken aan. Tegen de illegale handel, tegen het geloof. Voor jou is het een interessant oud schriftstuk, voor mij een gestolen heilige tekst. Tegelijk snap ik je enthousiasme... Ongelovig en toch een paradisijselijk einde.’

Winston sloeg de spijker op zijn kop, alsof de ijzeren punt zijn hart raakte. Hij was inderdaad overtuigd ongelovig. Toch ervoer hij nu een paradisijselijk gevoel van triomf, de bekroning van zijn queeste. Dankzij deze wetenschappelijke ontdekking was de kennis nu ook van hem, en binnenkort van iedereen. De geheime oorsprong die zo anders was dan tot nu toe gedacht. Met ingrijpende consequenties, nu en in de toekomst.

In zijn voorhoofd welde een irritante pijn op, van de spanning en hitte, maar ook uit frustratie over Winstons bizarre reactie. Hij moest hem op andere gedachten brengen. ‘Ik respecteer je geloof en begrijp de schok.

Maar je bent een gezaghebbend egyptoloog, een wetenschapper die de harde feiten niet kan negeren. Als ik een concept van mijn artikel heb, stuur ik het je toe en draai je wel bij. Misschien wil je je naam er zelfs onder zetten.'

Bam! Winston sloeg met vlakke hand hard op het bureau. Het gerammel van de stolp echode in de kleine tombe. De gebruinde appel rolde van de bureaurand en pletste uiteen op de stenen bodem. In Winstons donkere ogen doemde een agressieve blik op.

'Nee, Nicolas, het gebeurt niet!'

Geschrokken probeerde hij de scherf naar zich terug te trekken. Zijn lichaam weigerde. Zelfs zijn verstijfde handen wilden niets. Zijn slapen klopten zwaar en de steeds fellere steken in zijn maag overvleugelden de hoofdpijn. Hij wilde om hulp schreeuwen, maar zijn gezwollen tong was verlamd. Machteloos keek hij toe hoe Winston de scherf teruglegde in de sigarendoos, die sloot en in de kluis achter hem opborg. Een korte metalen klik, daarna een eenzame stilte.

Winstons stem trilde, zijn ogen glansden van het traanvocht. 'Vriend, vergeef me, je liet me geen andere keus... We kunnen de scherf vernietigen, maar zoiets doe je niet met een heilig artefact... En nu jij hem las, heb je de scherf niet meer nodig. Je weet het, je kunt het anderen uitleggen. Zoals na het zien van het eerste wiel de verspreiding niet meer viel te stuiten. Het geheim van onze echte oorsprong is zo simpel, zo logisch. Het zou voor ons onbeheersbaar worden.'

Ons? Voor het eerst hoorde hij een meervoud in Winstons stem, die steeds verder weg klonk, als in een uitgerekt hol vat. Het geheim begon te verbrokkelen in zijn hersenen. 'Wat is ook al weer onze echte oorsprong, de geheime code die in ons lichaam verborgen zit?' Zijn laatste gedachten versmolten in een warm licht dat hem wegzoog naar een andere wereld.

1

De rondbogige nis was als een heilige kapel, het hart van de Franse villa. Enige vulling was de vitrine met schaakspel, badend in zachtgeel licht. De zwarte, witte en rode schaakstukken hadden iets uitdagends. Met de kromme lijnen leken de zwarte en witte vakken te smelten. Het driehoekige gat midden in het speelbord vormde letterlijk een doorbraak. Een schaakbord voor drie spelers, dat enkele lumineuze idee maakte hem, Nicolas Dampierre, puissant rijk.

De schuifdeuren naar het terras stonden wagenwijd open. Hij liep naar de balustrade en genoot van het uitzicht, zijn uitzicht. Een panorama dat paste bij een visionair. Beneden in de diepte rolden de azuurblauwe golven van de Middellandse Zee met hun witte schuimkoppen onvermoeibaar tegen de kust. Een zacht zeebriesje gaf zijn huid een weldadige verkoeling. Hij hoorde de zee ruisen, niet te hard, niet te zacht. Het geluid versmolt met het gestjirp van krekels.

Nog elke dag genoot hij van het weidse uitzicht over de baai. Een aangenaam gevoel van beheersing. Rechts Monaco met al zijn allures. Links de rotsige Cap Martin met plukken bos waaruit het geraas van een trein opsteeg, als in een klankkast versterkt door de hellingen van de baai. Voor hem dreven lome plezierjachten als kleine stipjes in een bad van warm azuur. In de haven van Monaco lag zijn eigen jacht, met kapitein en bemanning. Rijkdom werd hier afgemeten aan de lengte van je schip, al snel een miljoen euro per strekkende meter.

Direct onder de balustrade keek hij neer op de toppen van de palmbomen in de rotstuin, zijn paradijs op aarde. Magnifique. Hier wonen voelde als een eeuwige vakantie. 'Met een halfjaar vind je het gewoon,' waarschuwde een goede vriend toen hij het huis kocht. Toch was de verwondering niet verdwenen. Ooit was het gebouwd als pied-à-terre voor de Griekse scheepsmagnaat Aristoteles Onassis. Bij het inruimen van de garderobekasten vond hij nog een brief van Frank Sinatra, tekenend voor het netwerk van de vorige bewoner.

De architect had het scheepsthema voortreffelijk verwerkt. Het huis leek een wit schip dat hoog tegen de rots was gesmaakt en nooit meer van zijn verheven plaats wilde komen. Hij stond op een terras in de vorm van een scheepsdek, inclusief de balustrade met teakhouten leuning. Het huis zelf droeg elementen van de bovenbouw van een schip in zich, zonder

daarin te overdrijven. Het zwembad met dekstoelen zou evenmin misstaan op de luxe cruiseschepen die hij zo goed kende. De lichte chloorlucht riep een permanent vakantiegevoel op.

Voor Nicolas bestond er geen leven na de dood. Hij geloofde wel in de roem die hem onsterfelijk kon maken. Met een grote ontdekking wilde hij ooit de wereld verbazen om zich voor eeuwig te nestelen in de geschiedenisboeken. Tot lang na zijn dood zouden zijn ideeën de hersenen van anderen bewegen. Precies zoals afgelopen week gebeurde met zijn tweede college pictostorie, een nieuw vakgebied dat hij had geïntroduceerd. Hij genoot van de onrust in de zaal na zijn verrassende opening. Hij had droogjes opgemerkt dat zijn vorige college volstreekte onzin was geweest en de studenten zo snel mogelijk hun aantekeningen moesten wissen en zijn wartaal dienden te vergeten. Het was wreed, maar dé manier om hun te leren altijd kritisch te blijven als mensen met gezag iets vertellen. De rest van zijn college zouden ze later grotendeels zijn vergeten, deze boodschap bleef hun hele leven hangen, ook als hijzelf al overleden zou zijn. En dat was precies de pointe. Zoals hij zijn studenten pijnigde, zo zou zijn levenswerk nog eeuwen later mensen pijnigen. Zijn gedachten zouden blijven plakken in hun hersenen. Zo zou hij oneindig voortleven.

Nicolas zocht de koelte van de woonkamer weer op. Hij trapte zijn leren teenslippers uit. Lange doorlopende ramen maakten de ruimte licht, met op de achtergrond het zeepanorama, zijn tableau vivant. De egale mediterrane kleuren van de muren vloeiden naadloos over in de rode aders van de vloer. Het marmer koelde zijn blote voeten. Een verhoging droeg een Steinway & Sons-vleugel uit 1924, puur voor de sier. Gekocht op een veiling van Bonhams in San Francisco voor 266.500 dollar. Viermaal de geschatte waarde met daarbovenop flinke transportkosten, alleen om de tegenbiedende jongedame in de zaal te overtroeven. Het instrument prijkte als oorlogsbuit op het podium, icoon van zijn financiële macht, net als de Van Gogh aan de muur. Ernaast verrees een palmboom waarvoor hij het plafond speciaal had laten verhogen, een statement, hij duldde geen beperkende plafonds. *The sky was the limit.*

Stilstaand in een irritante file flitste uit het niets zijn grande idée op, het Trio-schaakspel. Sindsdien benutte hij elke vervelende griep of laat afgezegde afspraak als welkom moment van reflectie. Hij oefende zichzelf om tegenslagen te zien als leerpunten, kansen die hem uiteindelijk sterker zouden maken. Het werkte als magie. Keizerfilosoof Marcus Aurelius wees er al op: het leven is niet wat je overkomt, het is wat je erover denkt en

ermee doet. Dat inzicht had hem ver gebracht en veel onnodige frustratie bespaard.

De kern van de woning bleef het gat, het symbool dat zijn eigen levensloop een bepalende wending gaf. Tegen een zijmuur hing een grote zwart-wit versie van het schaakbord, geschilderd door een bevriend kunstenaar die de diepere betekenis haarfijn aanvoelde. Zijn ultieme pièce de résistance: een meesterwerk ontstaan uit doorbroken weerstand.

Hij, Nicolas, verafschuwde het zwart-witdenken. De gebogen lijnen symboliseerden hoe hij dat denken letterlijk omhoog. Die bevrijdende bochten waren mogelijk door het gat in het hart van het speelbord. Eerdere pogingen zonder opening gaven die borden iets krampachtigs. Als je ernaar keek, voelde je al de pijn van mensen die vasthouden aan het bekende. De résistance, de weerstand tegen verandering. Hij dacht in beelden en nam met de centrale opening die spanning weg, de lijnen naar het verleden doorgeknipt. Als je een doorbraak wilt bereiken, moet je een onverwachte opening vinden. Het maakte hem geen wereldkampioen schaken, maar dat kon elk jaar iemand anders zijn. Zijn prestatie was eenmalig, en terecht rijkelijk beloond.

Deze ingeving, een kort flitsend moment, legde de basis voor zijn rijkdom. Het ontwerpen van spellen was geen vetpot, tot het onverwachte succes met het schaakspel voor drie spelers. Aanvankelijk sloeg zijn nouveauté niet aan, de meesten vonden gewoon schaken al te complex, laat staan met een nieuw vervormd bord met ruimte voor een derde speler. Fanatieke schakers zagen het als een verkrachting van het edele spel. Ze verloren de controle. Normaal zat de tegenstander recht tegenover je en keek je elkaar recht in de ogen. Nu moest je opzij kijken, letterlijk je blikveld verbreden. En de derde speler kon met de andere tegenstander samenspannen. Zo viel zelfs een grootmeester uit te schakelen. Voor Nicolas was die derde speler juist de essentie van het leven. Het aardse bestaan is complexer dan Eén tegenspeler. Het is veel meer dan het zwart-witdenken aankan, het verkokerde tweedimensionale denken waar de meeste mensen in blijven steken. De echte wereld telt drie dimensies: c'est la vie.

De televisie-uitzending bood de doorbraak, dankzij de lovende woorden van zowel een enthousiast Trio-schaker als een kritisch schaakgrootmeester. Dat tweegesprek bracht de bal onstuitbaar aan het rollen. Van zijn ouders leerde hij dat je geld verdient met hard werken. Nu waren de revenuen losgekomen van zijn werkuren. Het schaakspel zette een arbeidsloze geldmachine in werking. Binnen een paar jaar verhuisde hij van zijn sim-

pele appartement in een buitenwijk van Nantes naar Roquebrune, hoog op deze rots direct ten oosten van Monaco. Een oostelijk paradijsje.

De vorige eigenaar had de villa *Rien ne va Plus* genoemd, het moment waarbij met roulette het inzetten stopt. Het inspireerde hem zich niet te laten meeslepen door de menselijke neiging altijd tien procent meer te willen. Net als in het casino kon je zakelijk met een volgende inzet alles verspelen. Hij zag het regelmatig bij andere ondernemers. Een flop met een wilde overname of onbekende nieuwe markt, en in Eén klap alles weg. Bewust verkocht hij zijn bedrijf in de groeifase om levenslang te rentenieren. *Rien ne va Plus* was de plek vanwaar hij kon doen wat hij wilde. En dat deed hij met veel levensvreugd. Joie de vivre.

2

Met zijn wandelstok zocht de oude man behoedzaam steun tegen de zijkant van de houten kerkbank, en hij hield stil. De slijtage van een lang leven pijnigde zijn beenspieren. Langzaam keek hij omlaag naar zijn grafsteen in de oude kapelvloer. Zelf was hij al op hoge leeftijd, maar deze onderaardse kapel was vele malen ouder. De in eeuwen door edele voeten opgewreven grijze vloerstenen glommen in het kaarslicht. De recent uitgehouwen letters waren scherper dan in de omringende grafstenen, en alleen zijn steen was nog ongesleten. De gotische letterstijl van zijn naam harmonieerde wel met de rest. Op zijn borst lag een puntig schild met het Maltezer kruis. Zijn rechterhand omklemde een zwaard, zijn linkerhand een mobiele telefoon.

Hij had de kapel voor zichzelf en kon zo volledig van zijn welverdiende dood genieten. Uit de luidsprekers zwol Gregoriaans gezang aan, gevolgd door violen, klagend in F-mineur, langzaam en gedragen. De winter van de vier jaargetijden, uitglijdend over het gladde ijs, mijmerde hij, en hij voelde de warmte van de ijzige winter. Met een glimlach bekeek hij de koperen bol die met een lange draad aan het hemelsblauwe plafond hing, ingekapseld door een wirwar van ragfijne draden. Hij wendde zijn blik naar de halfronde uitbouw achteraan met bovenin een kunstlicht, ingesloten door een U-vormige magneet. In het kleurige glas in lood steeg een raket vlamdend op. Eronder hing achter glas een lange papyrusstrook met een slangachtige figuur erop, begeleid met hiërogliefen. Het best bewaarde geheim van deze wereld, over deze wereld, mijmerde hij tevreden. Niemand die dit zag zou deze ruimte overleven. Elke indringer zou hier net als hij

dood achterblijven, als de vloek van de farao. Maar dan sneller. Hij keek nog een laatste keernaar de papyrus. Niemand zou de openbaring kunnen aanvechten. Het vioolgeluid zwol aan, het zonlicht ebde weg. De kaars stierf met een laatste trillende flakking.

3

De ruime zijkamer van Nicolas' villa in Roquebrune leek een oude bibliotheek. Bordeauxrood tapijt, crèmewitte boekenkasten gevuld met oude werken in leren boekband, in de hoek een houten globe uit de zeventiende eeuw en op een standaard een opengeslagen middeleeuws psalmboek. Aan de muur hing een foto van een oude rotstekening met contouren van handen. Het model van de Space Shuttle viel uit de toon, maar bleef staan omdat vliegen en ruimtevaart hem al als kind fascineerden.

De laatste jaren was hij veel bezig met wat hij de pictostorie noemde, het vergeten beeldtijdperk van de afgelopen vijftigduizend jaar dat begon met oude grottekeningen. Tijdens een cursus hiërogliefen lezen, zag hij hoe uit beelden het schrift ontstond, en raakte geïnteresseerd in oeroude teksten. Van daar hoopte hij steeds verder terug te gaan in de tijd op zoek naar het oerverhaal van de mensheid, in beeld en geschrift.

De zweem van geheimzinnigheid die de oude teksten omgaf, sprak al vroeg tot zijn verbeelding. Een interessant stuk kostte minstens enkele tienduizenden euro's, wat dankzij het Trio-schaakspel betaalbaar werd. Hij bouwde gestaag een collectie op die bij kenners bekendheid genoot. Verzamelen werkte als een zuigende spiraal waarin iets steeds interessanter wordt naarmate je er meer van weet. Gepassioneerd verdiepte hij zich in elke nieuwe aanwinst en na vijftien jaar was hij een erkend expert. Hij publiceerde regelmatig en gaf sinds kort colleges pictostorie.

Het oorsprongsverhaal in Genesis zag hij als een belangrijke sleutel, een tekst die hij intussen door en door kende. Passend bij zijn liberale vrijheidsdrang keerde Nicolas terug naar de bron. Hij wilde onafhankelijk zijn van de selectieve moderne Bijbelversies en van de autoriteit van religieuze leiders. Het ging hem om de oertekst die het verhaal zo zuiver mogelijk vertelde. Hij was ervan overtuigd dat er een nog veel oudere herinnering in doorklonk aan de afkomst van de mensheid, een code die hij ooit hoopte te kraken. Hij was op iets curieus gestuit, waarover hij een artikel wilde publiceren: 'De verdwenen versie van Genesis'.

Bij toeval had hij ontdekt dat eeuwen terug het begin van het schepingsverhaal uit alle oudste Bijbels was verwijderd. Hij wilde weten waarom. In de literatuur vond hij er niets over. Een explosief onderwerp, zo besefte hij maar al te goed. Genesis vormde immers een belangrijke tekst voor joden, christenen en islamieten, bij elkaar ongeveer de helft van de wereldbevolking. Dat maakte voor hem de uitdaging des te groter. Als ongelovige werd hij, anders dan veel Bijbelwetenschappers, niet gehinderd door de gedachte dat zijn onderzoek godslasterlijk zou kunnen zijn. Hij hield er geen heilige huisjes op na. Respect voor gelovigen: ja. Remmingen: nee.

Speuren naar oude teksten en boeken was een avontuur op zich. Het door de schrijver met zijn pen beschreven dierenvel kon je aanraken. Directer contact met een schrijver bestond niet. Ze leefden nog een beetje. Boeken van overleden schrijvers leken op mensen met wie je van gedachten kon wisselen. Je las en dacht erover. Verderop kwam je in het boek weer een antwoord tegen op je eerste gedachte, net als in een dialoog. Hij herkende de magie van een boekencollectie, zoals zijn held Umberto Eco die aanvoelde: boeken konden op andere boeken reageren zodat zijn bibliotheek een soort eeuwig debat bood, een discours waar hij in kon stappen als hij er zin in had. Een debat waar de doden gelijkwaardig aan deelnamen. Terecht droegen de onderdelen van boeken namen van menselijke lichaamsdelen zoals een hoofdstuk, rug en voetnoot.

Een ruim drieduizend jaar oude papyrus uit het Egyptische Deir el-Medina loofde al dode schrijvers die voortleefden door hun teksten. Dat voortleven herkende hij in de schrijver van het eerste Bijbelboek Genesis. Of de tekst nu aan de schrijver was geopenbaard door een god of niet, hoe dan ook zette hij met zijn pennenvrucht duizenden jaren later de hersenen van miljoenen mensen in beweging. In essentie een verhaal over de menselijke oorsprong en sterfelijkheid, kennis uit een oerverleden. Tegelijk het bewijs dat je als mens alleen al met schrijven onsterfelijk kan worden, dat je tot ver na je dood mensen tot onderzoek kan uitdagen. Alsof je als schrijver een oneindig raderwerk in beweging zet waarop elke volgende generatie weer met nieuwe tandwieltjes aanhaakt.

Dat zijn schaakspel nog eeuwen mensen bezig zou houden, was slechts het begin van zijn eigen eeuwige leven. Ooit hoopte hij een onbekende tekst te ontdekken die een nieuw licht zou werpen op het menselijke oorsprongsverhaal. Een ontdekking die net als zijn schaakspel de televisie zou halen om tot lang na zijn dood door te klinken, zijn echo in het universum.

Een minieme kans, dat was duidelijk. Hij hield vol omdat het ontdekken van oude teksten en afbeeldingen verslavend werkte, op een niet in woorden te vatten manier. Steeds weer die spanning, de opwindende stof die door zijn lichaam spoot, zoals skydivers keer op keer het randje van de afgrond opzoeken, puur voor de kick. Altijd de kans op een grote ontdekking. Net als met het Trio-schaakspel, kon het elk moment gebeuren.

Na het telefoontje van laatst was het misschien binnenkort raak in Zwitserland. Het vliegticket lag al op zijn bureau. Morgen deed hij zijn laatste voorbereidende research naar de te koop aangeboden Sion Bijbel. Via zijn netwerk had hij al contact gelegd met de heer Chimanti in Rome, de vorige eigenaar. Die wist niets nieuws over de Bijbel te melden, anders dan dat er vrij veel middeleeuwse aantekeningen in stonden die hem niet belangwekkend leken. Nog ruim een uur hingen ze aan de telefoon omdat ze een interesse in Genesis bleken te delen. Ze zouden nog een keer afspreken. Voor nu hoopte hij op een onbekende tekstvariant zoals die soms nog voorkwam in Bijbels uit deze tijd.

Hij zag aan de ondergaande zon dat het al laat was, liep naar de deur en pakte met beide handen de bovenkant van de deurpost. Moeiteloos trok hij zich twintig keer achter elkaar op. Daarna liet hij Eén hand los en trok zich vijf keer aan Eén arm omhoog, en herhaalde dat met de andere arm. Hij hield van oude bronnen, maar een saaie boekenwurm was hij niet. Eerder een enfant terrible, een avonturier die er goed uit wilde zien. Zijn oefeningen kon hij overal doen, waar ook ter wereld. Afhankelijkheid paste niet bij hem.

4

De muziek stroomde uit Gina's vingers. Haar handen zweefden over het pianoklavier. Ze verraste zichzelf regelmatig met onverwachte wendingen, alsof de muziek de controle over haar lichaam overnam. Improvisatie zoog haar in een hogere sfeer. Een religieus gevoel van extase werd aangewakkerd door de pianoklanken die de kleine ruimte vulden; háár klanken. Alleen zij was er, samen met de muziek die ze kon horen én voelen. De lage tonen deden haar buik trillen. De hoge tonen zweepten haar trommelviezen op, hunkerend naar meer. Al spelend kon ze afstand nemen van al wat er gebeurde, als in een mooie droom. Haar voeten pakten het ritme stampend op, de armen volgden de energie van de handen. Alsof ze

danste op haar eigen muziek. Ze dacht niet meer en proefde de lichtheid van het zweven. De bewegingen van de vingerpezen, de wisselende druk op de vingertoppen. Muziek maken was bijna goddelijk, een hoger niveau van communicatie, ongehinderd door grenzen. Taal bleef aan grenzen kleven, muziek niet. Contact met een andere universele wereld leek het. Soms duurde het kort, deze keer leek de 'flow' oneindig. Dit was de 'groove' waar musici zo lyrisch over deden, en terecht.

Ze versmolt met de pianoklanken in de kamer. Totdat er een valse toon klonk, en nog een. Het bijzondere gevoel verdampte, haar handen die zo losjes hun eigen weg vonden, smeekten opeens om instructies die ze niet had, althans niet bewust. De souplesse verdween, de euforie stroomde uit haar lijf. Een gefrustreerd slotakkoord bracht het spel ten einde, een valse naklank. Haar vingers raakten de goede toetsen niet meer.

Uit haar telefoon klonk een indringende ringtoon. 'Stom ding. Vergeten uit te zetten,' mopperde ze hardop tegen zichzelf en nam geïrriteerd op.

'Je afspraak voor je stuk over de illegale handel in oudheden is geregeld,' klonk het monter aan de andere kant. De assistente van de redactie was altijd opgewekt en bracht goed nieuws. Gina's vader wist veel van die duistere handel. Maar om privé van werk te scheiden, wilde ze hem niet citeren. Hij had geadviseerd contact te zoeken met de beroemde verzamelaar Nicolas Dampierre. Die sprak hij onlangs over de telefoon en bleek veel te weten. Als ze ook Genesis als onderwerp zou noemen, kon Dampierre wel eens toehappen. Dat bleek gewerkt te hebben. De man was schatrijk dankzij een schaakspel voor drie personen. Voor zaken moest hij naar Zürich, met aansluitend een afspraak in Rome. Daar kon hij een uurtje vrijmaken. Als redacteur achtergrondverhalen van de veelgelezen kwaliteitskrant *Corriere della Sera* stond Gina bekend om haar diepgravende stukken. En misschien werd het maken van afspraken vergemakkelijkt door de charmante foto bij haar vaste column. 'Je good looks zijn je sterkste wapen,' plaagde haar chef graag. Hoe dan ook, Nicolas Dampierre stemde in met het interview, en daar ging het om.

5

Kort voor de landing voelde Nicolas een kleine zijwaartse correctie. De banden van het passagiersvliegtuig raakten piepend de landingsbaan. Als hobbyvlieger had hij het bijsturen direct gemerkt. Vanwege tijdgebrek

kwam hij niet verder dan een brevet zweefvliegen en zes lessen in een motorvliegtuig. Genoeg om altijd tijdens de landing in gedachten mee te sturen. De meeste vliegongelukken gebeuren in die fase. Op het moment dat ze over de landingsbaan uitreden, vloeiende die spanning weer even snel uit zijn lijf. De eerste klikjes van geopende veiligheidsgordels klonken bevrijdend in zijn oren. De intercom meldde dat het buiten 23 graden was en droog.

Het heuvelige Zwitserse landschap achter het bekraste vliegtuigraampje deed hem goed. Iedere terugkeer naar zijn geboorteland gaf hem een soort thuisgevoel. Als zoon van een diplomaat woonde hij slechts drie jaar in het land van de edelweiss, en zwierf nadien met zijn ouders over de wereldbol. Later keerden zijn ouders er regelmatig met hem terug voor vakantie. Bij gebrek aan een echt thuisland werd Zwitserland een substituu, al voelde het tweeslachtig. Maar op het moment dat de wielen de landingsbaan raakten, was er toch iets vertrouwds. Het kleine vliegveld van Zürich lag in een laag heuvellandschap, afwijkend van het alpinebeeld dat Zwitserland beroemd maakte. Hij was tussen de lage glooiingen geboren in het noordelijke Brugg. Juist dit golvende landschap straalde iets liefelijks uit, meer dan het grauwe steen van de Alpen. Even later wakkerde in de aankomsthal de zangerig Zwitserduitse begroeting van de douanier het gevoel van herkenning verder aan. 'Grüezi.' Hij groette met een glimlach terug.

In de taxi naar het centrum van Zürich kon hij zijn gedachten niet meer afhouden van de hem te koop aangeboden Sion Bijbel, geschreven rond 1240 in de tijd van de kruistochten. De Bijbel wisselde van eigenaar tijdens de beroemde Londense veiling van Christie's van zomer 2000. De totale boekencollectie van William Foyle leverde destijds een recordbedrag op van omgerekend bijna twintig miljoen euro. Zelfs de veilingcatalogus werd een collectors item van zo'n vijfenzeventig euro. December 2004 ging de Sion Bijbel bij Sotheby's nogmaals onder de hamer. En recent was het handschrift weer bij Christie's geveild en afgehamerd voor omgerekend zestigduizend euro inclusief een kwart opslag van het veilinghuis.

Een kleine week na die veiling was hij thuis in Roquebrune gebeld. Een computerstem sprak een korte boodschap: 'Geachte heer Dampierre. Christie's wil geen informatie verstrekken. We vermoeden dat u de Sion Bijbel heeft gekocht. Verkoop hem niet door. We bieden een tienvoud als u er geen ruchtbaarheid aan geeft. Discretie is in deze zaak vereist. U hoort van ons.' Voordat hij kon reageren was de verbinding verbroken.

Het leek hem ridicuul dat iemand omgerekend zeshonderdduizend euro voor dit manuscript wilde neertellen. Aanvankelijk dacht hij aan een flauwe plagerij van een vriend die wist dat hij de zomerveiling van Christie's bijna nooit oversloeg, iemand die voorwendde dat hij een grote kans had laten schieten. Hij ging graag naar 8 King Street in Londen. In de marge ontmoette je er de grote verzamelaars, en bekende handelaren die inkochten voor hun winkel en klanten. Hij genoot van de biedstrijd in de veilingzaal. Koopjes vielen er zelden te halen, wel fraaie stukken.

De volgende dagen bleef in zijn netwerk een zinspeling op de grap uit en begon het te knagen. In het wereldje van middeleeuwse handgeschreven boeken zwierven weliswaar de nodige excentriekelingen rond, maar zo'n flauwe grap? De Bijbel stamde uit de Zwitserse abdij van Sion, als een hoogteburcht gelegen op de heuvel Valère in een van de oudste bisdommen ten noorden van de Alpen. Hij zag de kasteelachtige kerk voor zich, fier op een rots, typerend voor de ruige middeleeuwen. Een bij verzamelaars tot de verbeelding sprekende provenance. Deze zakbijbel stamde uit een tijd waarin nog interessante tekstvarianties en aantekeningen voorkwamen. Hij moest wat doen.

Een vriendelijke medewerkster van Christie's legde aan de telefoon uit dat de identiteit van kopers geheim blijft, tenzij die het veilinghuis expliciet toestemming gaven hun naam desgevraagd te openbaren, wat de nieuwe eigenaar niet had gedaan. Hij wist dat veel verzamelaars anoniem opereren om gespecialiseerde kunstdieven buiten te houden, maar hoopte op een faux pas van een onervaren kracht. Een informant in zijn internationale netwerk bood later die dag alsnog uitsluitsel. De Bijbel zou gekocht zijn door een geheimzinnige handelaar in Zwitserland die het kon aanbieden in een Zwitsers hotel, 'sub rosa', buiten het zicht van de markt. Vraagprijs: honderdduizend euro contant. Een snelle winst van veertigduizend euro vormde geen uitzondering in deze handel. En de Sion Bijbel was gezien het rare telefoontje mogelijk het zesvoud waard. Het gaf meteen een goed excuus weer eens in Zürich te zijn, en aansluitend kon hij handig door naar Rome om langs te gaan bij een vriend. Daar was plek in het kleine Hotel Medici dat hij uit zijn studententijd kende en ondanks zijn rijkdom trouw bleef.

De Zwitserse taxichauffeur brak even de spanning. 'We zijn er met vijf minuten meneer, precies op tijd.'

'Net als de Zwitserse spoorwegen,' zei Nicolas half afwezig.

'Met de plannen de belangrijkste Zwitserse spoorwegmaatschappij te

privatiseren heb ik in dat laatste niet meer zoveel vertrouwen. Ze gaan vast bezuinigen ten koste van de stiptheid, en dan gaat ons land afglijden.’ De man keek opnieuw op zijn horloge.

Nicolas moest glimlachen. Dit was hét land van de horloges en precisie. Hij kende de elektronische borden van de Zwitserse spoorwegen. Als een soort nationaal prestige melden die al enkele minuten vertraging als een ongebruikelijk oponthoud. Bij hem in Frankrijk graptten ze dat Zwitsers altijd op hetzelfde tijdstip aten, niet omdat ze trek kregen, maar omdat de klok het zo wilde. Om dit soort zaken was hij zich wat minder Zwitser gaan voelen. Al jaren droeg hij demonstratief geen horloge. Nu kwam die Zwitserse precisie hem goed uit, hij wilde deze keer op tijd op zijn afspraak zijn. Er waren overduidelijk meer kapers op de kust. Deze verkoper wist blijkbaar nog niet dat iemand zes ton op tafel wilde leggen. Precies na vijf minuten stopte de taxi voor het statige hotel Eden au Lac langs de Utoquai aan het meer van Zürich. De beigegekleurde oude gevel met de zuilen en de ijzeren balkons straalde Zwitserse welvaart uit. De blauw-wit gestreepte zonneschermen hielden de hotelkamers comfortabel uit de zon.

‘Mooi op tijd,’ bedankte hij de chauffeur. Die keek bevestigend op zijn horloge. Op het meer spoot de fontein al even betrouwbaar fier in de lucht.

6

De Zwitserse hotelkamer was luxe ingericht, maar onpersoonlijk, vond Nicolas. Het licht van de plafondlamp straalde zakelijk, het tweepersoonsbed was strak opgemaakt en er hing een voor hotelkamers ongebruikelijke rooklucht. In de hoek zat een oudere dame met een gerimpeld gebruind gezicht. Tegen de hotelregels in hield ze een brandende sigaret in de hand die ze even rust gaf op de rand van de glazen asbak. De donkerblauwe gordijnen waren gesloten, op tafel stond een witte schoendoos.

‘Dit soort documenten moet je vandaag de dag niet al te opzichtig vervoeren,’ lichtte ze toe. Ze tilde het deksel op. Er kraakte krantenpapier. Tussen de bladzijden van de *Neue Zürcher Zeitung* verscheen een zwarte boekvormige opbergdoos, een bij kostbare boeken behorende bescherming. Vol respect zette ze de doos voorzichtig op het glazen bijzettafeltje naast hem.

‘Ik geef u de gelegenheid even rustig te kijken. Ondertussen schenk ik u wat te drinken in.’ Ze liep naar de minibar. ‘U begrijpt wel dat er geen foto’s kunnen worden gemaakt,’ zei ze, nadat hij om mineraalwater vroeg.

Ze hadden zich niet aan elkaar voorgesteld. Hij voelde dat dit beter zo kon blijven.

‘Biblia Latina. French manuscript, circa 1150’, las hij in gouden letters op de rug van de zwarte doos. Behoedzaam schoof hij de voorkant eraf en trok de zakbijbel eruit. Bladgoud omlijnde de zachtgroene leren boekomslag. ‘Biblia Latina. Scripta An. 1100’, stond in gouden letters op de rug. ‘Het wordt steeds ouder,’ lachte hij in zichzelf. De Sion Bijbel was rond 1240 geschreven in Noord-Frankrijk. De stijl en uitvoering wezen op een van de Parijse werkplaatsen in een lang geleden verdwenen straatje in de buurt van de Notre-Dame.

Voor hem lag een mijlpaal in de beleving van het christelijke geloof. Lang bevonden de kolossale en loodzware Bijbels zich grotendeels in kerken en kloosters. Een beetje Bijbel woog zo’n vijftien kilo, en de Codex Amiatinus in Florence zelfs ruim het dubbele, de oudste bewaard gebleven Latijnse Bijbel uit circa 700 na Christus. Het volk kende de Bijbelse tekst alleen van voorlezingen vanachter de kansel. Zo bleef de massa afhankelijk van wat de priesters daar preekten, een machtspositie die de geestelijken niet graag loslieten. Het exemplaar dat hij in zijn handen hield, behoorde tot de eerste generatie kleine zakbijbels die dit monopolie stapsgewijs zouden doorbreken, een proces dat uitmondde in de kerkhervormingen van de zestiende eeuw. Dit boekje had de bijl gezet aan de wortel van de kerkelijke macht.

Het was een waar kunststukje van miniaturisatie. Vol bewondering bladerde hij door de bladen met rode initialen, verluchtigd met blauwe krullen. Een speciaal procedé en gebruik van het dunne vel van kalveren maakten de bladzijden flinterdun. Hij genoot van de ragfijne zwarte gotische letters. Met circa elfhonderd bladzijden was het zo groot als een kleine baksteen, een fractie van de zwaarlijvige kerkbijbels. Met deze Latijnse zakbijbels trokken nieuwe ordes als de Dominicanen en Franciscanen Europa in. Ze brachten als een soort middeleeuws internet de Bijbeltekst naar de verste uithoeken, ver van de preekgestoelten.

‘Een historisch document,’ zei de oude dame, ‘dat al is verkocht.’

Hij schrok uit zijn roes wakker. Verkocht?

De vrouw keek streng: ‘Een anonieme bieder gisteravond, via een tussenpersoon, telefonisch. Hij beloofde het geld direct over te maken. Omdat ik nog geen geld heb ontvangen, liet ik u toch komen. Als u nu beslist is de Bijbel van u. Vanavond spreek ik een potentiële koper uit Japan. Anders gaat hij waarschijnlijk naar een handelaar in Leipzig die dit soort Bijbels

kapotsnijdt en de bladzijden op internet los verkoopt. Dat verdubbelt al snel de totale opbrengst. Schandalig natuurlijk, maar mijn verantwoordelijkheid eindigt bij de deur.

Het klonk als een verkooptruc, maar de pressie werkte. Het korte moment dat hij meende achter het net te vissen, riep direct een enorm spijtgevoel op, daarna een lichte paniek. Zijn intuïtie had het bij belangrijke stukken vaak bij het rechte eind. Het mocht nu niet misgaan.

‘Helder,’ zei hij, ‘ik verifieer wel even de compleetheid.’ Met een onbewogen blik, die suggereerde dat er genoeg andere kopers klaarstonden, knikte de verkoopster kort.

‘Zal ik u ondertussen bijschenken?’

‘Een half glas, s’il vous plaît.’ Hij trok de drie veilingcatalogi van Christie’s en Sotheby’s tevoorschijn. Zo kon hij zien of het inderdaad om hetzelfde manuscript ging, en of de ‘collatie’ klopte; dat geen bladzijdes ontbraken.

Aan de binnenkant van de boekomslag zat de rode eigendomssticker van de fameuze vorige eigenaar, in goud gedrukt: ‘Ex libris W.A. Foyle. Beeleigh Abbey.’ Beeleigh Abbey was het in de twaalfde eeuw in het Britse Essex gebouwde onderkomen waar Sir William Foyle zijn verzameling onderbracht. Een passende entourage voor een van de grootste particuliere bibliotheken ter wereld. De provenance klopte: op blad 2 en 210 herkende hij de oude verwijzing naar de abdij van Sion. Geen van de in de catalogus opgesomde versierde bladzijden ontbrak.

‘Hij is verkocht,’ zei hij op zakelijke toon. Bij het oppakken van de zwarte houder schoof er een stuk papier uit met een zwart kruis met letters. Samen met de Bijbel duwde hij het in de houder terug.

‘Waarschijnlijk de initialen van een vorige eigenaar, de ex libris. Die krijgt u er gratis bij.’ Ze schonk hem een brede glimlach.

7

Met zijn stram voelende handen pakte professor Chimanti doosje 33 uit de lade. Behoedzaam schuifde hij terug naar zijn houten bureau in de wit-betonnen ruimte. Op het tv-scherm dansten de digitale vlammen van een haardvuur, de geluidsboxen produceerden een knisperend geluid. Sinds zijn vrouw vijf jaar geleden was overleden, vulde hij veel van de ontstane leegte hier in zijn collectieruimte. Met zijn zevenenzeventig jaar had

hij een respectabele leeftijd. Hij deed nog met veel overgave eigen onderzoek.

De bureaulamp wierp een krachtig rond licht op het doosje. Hij trok de witte fluwelen handschoenen aan. Voorzichtig pakte hij het ovale grijze steentje met ingekraste versiering. Instemmend las hij de korte tekst die hij bij zijn objecten schreef: ‘Zegelsteen. Israël, 1000 – 800 voor Christus. Adam en Eva?’ Als spiegelbeeld legde hij de van plastisch materiaal gemaakte moderne afdruk ernaast, een boom met grote puntige takken. Aan weerszijden stond een figuur, waarschijnlijk een man en een vrouw. Het liefdevolle beeld trof hem steeds weer. Veel zegels hadden in die periode een religieuze betekenis. Gezien de Israëliische vindplaats zouden het Adam en Eva kunnen zijn, zo’n duizend jaar ouder dan de oudste bewaard gebleven Bijbelse tekstfragmenten uit de tweede eeuw voor Christus. Hij hield het af en toe beet om terug te reizen naar de tijd die hij bestudeerde.

Nu verder. Hij opende een tweede plastic doosje. ‘Kleiafdruk van zegel met twee Cherubijnen bij een boom, fragment, noorden van Israël, achtste eeuw voor Christus. Paradijsbewakers?’ stond op het doosje. Als negatief van het zegel was dit een afdruk in ongebakken klei, door uitzonderlijke omstandigheden bewaard. Aan de achterkant zaten nog sporen van het touwtje van het verzegelde object dat lang geleden verdwenen was. Het vasthouden van deze voorwerpen bleef bijzonder, het maakte het verleden letterlijk tastbaar. Het gaf hem de energie verder te werken aan zijn reconstructie van de verdwenen oertekst van Genesis. De basis daarvoor was gelegd in de tijd van deze zegels, dat wist hij zeker. Met deze objecten kon hij zich inleven in de schrijvers uit die tijd. Hier tussen zijn collectie was bijna voelbaar hoe de verdwenen oorspronkelijke tekst ooit was opgeschreven.

Al puzzelend vorderde Chimanti met zijn reconstructie van het verloren geraakte oorspronkelijke paradijsverhaal. De essentie van zijn visie had hij als de *Heroriëntatie van het paradijsverhaal* kort op een kladje samengevat. Hij werd wat vergeetachtig en wilde voorkomen dat zijn inzicht ergens in zijn warrige hoofd zoekraakte. Het was te vroeg om zijn opmerkelijke conclusies met anderen te delen.

‘Waar ligt die aantekening?’ schoot het plotseling door zijn hoofd. Hij ergerde zich aan zijn verstrooidheid. ‘Wanneer bekeek ik die aantekening voor het laatst?’ Opeens zag hij het weer voor zich. De Sion Bijbel! Hij had nog in het paradijsverhaal zitten lezen voordat hij de Bijbel bij Christie’s liet veilen. Zijn kapitaal zat intussen volledig in zijn appartement en woonboerderij met collectiebunker. En natuurlijk in de zeer kostbare ver-

zameling, die hij gedurende zijn lange leven opbouwde. Hij kon het verzamelen niet laten. Om te kunnen blijven kopen, moest hij af en toe iets wegdoen, zoals afgelopen maand de dertiende-eeuwse Sion Bijbel. Toen zijn enig kind, Gina, onverwacht langswipte, stopte hij de bij het symbool gekrabbelde aantekeningen even in de opbergdoos van de Bijbel, en was hij het helemaal vergeten. De aantekeningen waren briljant, maar hij kon ze niet reproduceren.

Hij bladerde in zijn agenda, vond het telefoonnummer van Christie's in Londen en werd direct doorverbonden met de directeur voor wie hij als topklant een goede bekende was. De man reageerde vriendelijk als altijd.

'Uw vraag is duidelijk. De geveilde Bijbel is al verstuurd naar de koper. Die wenst absoluut anoniem te blijven. Misschien hebben we de aantekening nog, ik check het even bij onze deskundige die de Bijbel voor de veilingcatalogus heeft beschreven.' Na een korte onderbreking met klassieke muziek, gaf de directeur uitsluitsel. 'De aantekening is met de Bijbel meegestuurd. We hebben wel een kopie. Die sturen we u vandaag nog per koerier toe, op onze kosten uiteraard. Meer kan ik niet doen, hopelijk is dat voldoende.'

Tevreden bedankte Chimanti de directeur, niet beseffend dat hij zojuist zijn eigen doodvonnis had bezegeld.

8

De felle tl-lampen gaven de kleine kantooruimte een kille sfeer. Grijs metalen bureaus, slechts Eén raam, uitkijkend op het Colosseum. Uit de drukke straat klonken claxons en een grommende vrachtwagen. Renzo beleefde weinig plezier aan het panorama, zo merkte zijn baas. Hij zag hoe Renzo met een geïrriteerde blik naar de kapotte envelop staarde.

'Altijd haast en niet goed werkende apparatuur,' mopperde Renzo. 'Die koerier krijgt vierduizend euro extra per maand, alleen om er wat post van Chimanti voor ons uit te vissen. Ik krijg als vakman amper meer en moet daar de hele dag hard voor zwoegen.'

Op het bureau lag een envelop met het logo van Christie's uit Londen, gericht aan professor Chimanti. Vanaf de bovenkant liep een flinke scheur. 'Vroeger sneed ik ze voorzichtig zonder spoortje met de hand open en was dat nooit gebeurd, maar dat mag dus niet meer van de hoge heren. Het moet nu altijd met dat stomme apparaat. Met dit als resultaat.'

Zijn chef pakte de beige envelop op en bekeek deze aandachtig. ‘De inhoud lijkt niet beschadigd. Haal die er voorzichtig uit en regel een andere, onbeschadigde envelop. Dan zorg ik voor een zodanige verzending dat niemand iets merkt.’

Hoofdschuddend pakte Renzo een chirurgisch mes, sneed de envelop met een ritsend geluid verder open en trok de inhoud er langzaam uit.

‘Die envelop zo sparen heeft geen zin als we een nieuwe regelen,’ sarde zijn chef.

Met een wilde beweging trapte Renzo een bureaulade dicht. Het gerammel van metaal denderde door de kleine kantoorruimte. ‘Als je het zo goed weet, doe je het toch zelf.’ Hij sprong op, haastte zich naar de deur en sloeg die met een harde klap achter zich dicht. Zijn snelle voetstappen galmden na in het trappenhuis.

Hoofdschuddend keek de chef naar de dichtgeslagen deur met de pin-upposter. Ook hij vond hun nieuwe opdrachtgever overdreven fanatiek. Die had Renzo natuurlijk nooit met de dood mogen bedreigen als hij bij deze operatie iets fout zou doen. Maar dat gebeurde nu eenmaal zo af en toe in deze geheime Flaps and Seals-business. En waarvoor al dat gedoe? Hij hield het symbool met de aantekeningen in zijn hand. Het leek hem hooguit een onbelangrijke krabbel en schets van een verwarde geleerde. Er zat een nette excuusbrief van Christie’s bij, met de uitleg dat het origineel per ongeluk met de Sion Bijbel aan een anonieme koper was verkocht. Niet bepaald een grote zaak. Bovendien, ze werden betaald om geen vragen te stellen. Hij belde. ‘Ik heb met spoed een nieuwe envelop model Christie’s Londen nodig. Britse postzegels en koerierstickers hebben we en het stempel regelt Renzo. Lukt dat vandaag nog? ... Mooi.’

In het trappenhuis galmden weer voetstappen. Renzo stapte naar binnen. ‘Sorry chef, ik trek het niet meer met die enge gasten. Ik ben zelfs bang voor het leven van mijn vrouw en twee kinderen. Ik wil ermee kappen, wat natuurlijk niet kan.’ Met een schuldige blik keek hij zijn chef aan.

‘De envelop is al met een spoedkoerier onderweg, met de goede postzegel en sticker erop. We zijn niet voor niets professionals.’ Bemoedigend sloeg hij op Renzo’s schouder. ‘Je gaat een mooier stempel maken dan de Italiaanse post ooit gezien heeft.’

‘Nee, niet mooier, exact echt moet het zijn.’ Renzo klonk nog steeds gespannen. ‘Niemand mag merken dat we een kopie hebben gemaakt. Het voelt alsof ik al dood ben.’

Minder dan een uur van Rome heerste die avond de stilte van het platteland. Een enkele auto gleed nietsvermoedend door het vlakke landschap en liet het silhouet van het op de enige heuvel gelegen kasteel achter zich. Alle spanning leek zich te bundelen in die ene verlichte kamer, hoog op de heuvel.

In de hoekkamer was het verleden blijven hangen. Er hing een geur van brandende kaarsen. Kleurige fantasielandschappen uit de pruikentijd sierden de muren. Hoog tegen het plafond gaf Eva in een weelderige paradijsschildering een vuurrode appel aan Adam. In de hoek stond een harnas. Boven de deur hing een oud schilderij van een opengeslagen Bijbel, ernaast een mensenschedel, een rib en een kaars. De titel: *memento mori* in gekrulde letters. Achter de roedenramen stierf de zon tegen een roze decor.

‘Dit komt net van ons contact in Rome,’ zei een Engelsman met een groot litteken op zijn wang. Stuurs schoof hij een kopie met een handgeschreven aantekening over de eiken tafel die glansde van de boenwas: ‘Heroriëntatie van het paradijsverhaal’.

‘Hij heeft de paradijssleutel overduidelijk gevonden,’ concludeerde een kleine Fransman met een ernstige blik.

‘Het zijn slechts wat korte gedachten van een oude verzamelaar,’ probeerde een jongeman die tegen de muur leunde. De aarzeling klonk door in zijn zachte stem. Bedeesd draaide hij zich om en schoof de zware lichtgroene overgordijnen dicht, de buitenwereld afsluitend van wat stond te gebeuren. De schuivende gordijnhaken maakten slechts een kort ritsend geluid; alsof ze niets wilden missen van wat gezegd ging worden.

‘Ik weet genoeg, geen misverstand mogelijk,’ donderde de man met het litteken. Hij leunde dreigend over de tafel en kreeg een rode kleur met verdikte aderen op zijn voorhoofd. ‘De mensen die dit onder ogen krijgen, zijn verdoemd. Je wordt erdoor gegrepen zonder dat je het kunt onderdrukken. Het is duivels. Je bent nooit meer dezelfde.’

‘Als meer mensen dit zien,’ viel de kleine Fransman hem bij, ‘komt een beweging op gang die we niet meer kunnen stoppen. Het zou het einde zijn van ons verbond... Het zou het einde zijn van alles.’

In de stilte die volgde, keek iedereen naar de oude man in de eikenhouten troon in de hoek van de kamer. Erboven hing een simpel heraldisch wapenschild, een menselijke rib als diagonaal en aan weerszijden een don-

kergroene driehoek. Hij had nog niets gezegd. Toch vulde zijn aanwezigheid de ruimte tot in de kleinste hoek. Zijn zwijgen zei meer dan alles wat was gezegd. Het leek al minutenlang stil toen hij langzaam uit zijn stoel oprees. Het leer van de zitting kraakte. Zijn stem klonk broos: 'Mijn beste discipelen, het ondenkbare moment is gekomen. We moeten de zegels verbreken. Het zal nooit meer zijn zoals het geweest is. Niets wat komen gaat mag ons weerhouden van onze grote taak. Het lot van de mensheid staat op het spel.' Met een onverwacht ferme klap op tafel sloot hij af. Hij bleef licht hijgend voorovergebogen staan, en leunde met zijn verminkte hand op het tafelblad. Ze wisten dat hij geen schaamte meer kende voor zijn ontbrekende pink, een teken van zijn strijdvaardigheid voor de Grote Zaak.

Het was duidelijk. De Engelsman met het litteken begon opdrachten uit te delen. 'Onze Hoogste Broeder heeft besloten. Ik wil zo snel mogelijk die Sion Bijbel met de originele aantekening voordat iemand begint na te denken, en we moeten die oude gek stoppen. Wel *clean*, we moeten absoluut buiten beeld blijven. *Plausible deniability*. Schakel onze man in New York in, en informeer onze vriend in het Witte Huis. Geld speelt geen rol, mensenlevens evenmin.'

De Hoogste Broeder, die stram weer in zijn zetel was teruggezakt, gaf een kort goedkeurend knikje. Gehaast verlieten ze de kamer. Buiten was het ondertussen aardedonker en bladstil.

10

Aan twee kanten bood de tot de vloer doorlopende glazen wand uitzicht op de in de ochtendmist ontwakende wolkenkrabbers van Manhattan. Lucas voelde de druk van wallen onder zijn ogen, moe van het nachtelijke overwerk aan de presentatie. Aansluitend was de vergadering al acht uur 's ochtends begonnen. Het zeurende gevoel trok op naar zijn ooghoeken. Hij was getraind om onder dit soort omstandigheden alert te blijven. Aandachtig ging zijn blik naar de acht mannen in donkergrijs zakenpak rond de tafel.

De vergaderzaal bevond zich op de hoek van de veertigste etage. Tegen de lange met donkerbruin mahoniehout beklede binnenmuur hing een flatscreen. Vol in beeld was de financieel directeur in Londen, waar het vijf uur later was, vroeg in de middag. Vanuit de vergadertafel klapten

automatisch computerschermen omhoog met de presentatie van twee collega-adviseurs. Beiden zaten aan het hoofd van de tafel, achter hen het zakenhart van New York.

Vanwege de grote vertrouwelijkheid zouden de aanwezigen na afloop geen digitale versie meekrijgen. Hun hard copy met de projectcodenaam Eagle was gehuld in een donkergroene kaft met plastic ringband. Alle exemplaren droegen op iedere bladzijde een groot uniek nummer. Wie het waagde het document te verspreiden, was traceerbaar. De stem van de Londense financiële man klonk door de platte speaker, die midden op tafel lag. Een cruciaal moment voor het concern. De powerpointsheet met de wereldkaart liet niets te vragen over. Het concern gaf met een ongekende innovatie de kringloopeconomie een onverwachte draai en versnelling, en bouwde snel een leidende internationale positie op. Kleinere economieën die de techniek vroeg hadden omarmd, liften nu op spectaculaire wijze mee met de onverwachte ontwikkeling die de mondiale verhoudingen deden kantelen. Maar in Azië was een land knalrood uitgelicht met erachter de punten van zorg, gebaseerd op drie maanden diepgaand onderzoek.

Het was beslissend hoe deze boodschap overkwam. Het bepaalde de volgende stap: met wie aan tafel, en zonder wie. Lucas bestudeerde aandachtig de lichaamstaal van het aanwezige topmanagement. De toelichting van zijn collega kende hij al en vormde slechts geroezemoes op de achtergrond. De gezichten van de bestuursleden verstrakten. De man rechtsachter die op zijn telefoon discreet mailtjes had zitten checken, was er al snel met zijn volle aandacht bij.

De voorzitter van de cliënt, een lange zestiger, nam aan het eind van de presentatie het woord: 'Knap werk van onze externe consultants, tegelijkertijd een vervelende boodschap. Het moge duidelijk zijn dat dit geheime informatie is die deze kamer niet mag verlaten. De beurs zou dramatisch reageren.' Met een ernstige blik richtte de voorzitter zich tot Lucas.

'Uiteraard,' hoorde die zichzelf routinematig beamen. Als senior consultant bij het gerenommeerde strategisch adviesbureau was hij gewend aan prudentie en stress. De omzet van hun cliënt overtrof het bruto nationaal product van een klein land; met ruim negentien miljoen dollar per jaar verdiende de voorzitter van hun cliënt vele malen meer dan de Amerikaanse president. De concurrentie met het Aziatische staatsbedrijf begon op oorlog te lijken. Hun lokale Aziatische kantoor werd al enige tijd afgeluisterd. En de lange arm van de betrokken veiligheidsdienst reikte tot ver over de grenzen, zo was gebleken. Internationale organisaties werden

gevoed met onjuiste informatie over de nieuwe technologie en computersystemen waren gehackt. De voorzitter had met Lucas en een klein aantal direct betrokkenen vooraf besproken dat het concern voor een internationaal cruciale strategische keuze stond. Geconfronteerd met de nietsverhullende analyses, zouden zijn collega's van de Raad van Bestuur naar verwachting met de nieuwe aanpak instemmen.

Volgens plan bracht de voorzitter de door het adviesbureau voorgestelde strategiewijziging bij zijn collega's in stemming. Juist op dat moment voelde Lucas een trilling in zijn broekzak. Hij trok voorzichtig zijn telefoon half tevoorschijn om deze discreet uit te zetten. Zijn hand verstijfde. '143Xw56P' stond in het scherm. Hij duwde het ding snel terug. De afgelopen jaren was hij heel wat gewend. Geheime rapporten en projecten waren de gewoonste zaak. Achter codenamen scholen zaken waar weinig mensen weet van hadden. Het ware belang relativerend, kon hij met die geheimen omgaan. De code in zijn scherm was echter van een totaal andere orde. Geen collega die hiervan wist. Hij moest onopvallend weg zien te komen, en snel.

Hooguit een seconde waren zijn gedachten afgeleid, zo leek het. In werkelijkheid moest het langer zijn geweest, de handen van alle aanwezige bestuursleden priemden al in de lucht, ook die van de man op de flatscreen.

'Goed, ik dank u voor uw unanieme steun,' rondsde de voorzitter af met een tevreden knikje naar Lucas, die net op tijd weer bij de les was. 'Gezien de ernst stel ik voor de bijeenkomst een uur te verlengen om de acties op een rij te zetten.' Lucas greep zijn kans en sprong overeind.

'Natuurlijk. Wel graag een korte break,' zei hij benepen.

Zonder de reactie af te wachten, haastte hij zich naar het herentoilet aan het einde van de gang en sloot de deur stevig. Hij griste zijn telefoon uit zijn broekzak en toetste met klamme vingers onder het bericht zijn decryptiecode. Het apparaat leek even te denken voordat het antwoord terugkwam: 'Omega'. Zijn lijf schokte. De bevestiging waarvan hij had gehoord, maar waarvan hij nooit verwachtte hem ooit in zijn leven te krijgen. Zestig jaar geleden verzonden ze de code voor het laatst, onzichtbaar voor de mensheid was een ongekende crisis bezworen. Nu dreigde opnieuw een groot geheim onthuld te worden, met zeer ernstige gevolgen voor iedereen. Hij deed trillend de toiletklep omlaag en ging zitten, verduwaasd, met zijn hoofd tussen zijn knieën, zijn handen in de nek. Ik moet rustig worden, schoot als een repeteerwekker door hem heen.

HET BEGON MET DE OUDSTE CODEX... EN EINDIGDE BIJ DE ECHE OORSPRONG VAN DE VROUW

Als de Franse verzamelaar Nicolas Dampierre onderzoekt waarom ons oorsprongsverhaal verdween uit de oudste bijbels, ontwaakt hij een geheime organisatie die de echte afkomst van de vrouw en werkelijke menselijke oorsprong al eeuwen verbergt. Met de Italiaanse journaliste Gina Chimanti onderzoekt hij in Leiden en Parijs beroemde oudheden. Ze ontrafelen een vergeten code, strijdend tegen een onzichtbare macht die sterker blijkt dan zij. In filmisch geschreven scènes voert Tom Vanderlaken de lezer mee langs vele bestaande locaties, met een unieke blik achter de schermen bij onder meer de CIA en Orde van Malta. Een spannend verhaal over onze echte oorsprong, zingeving en een daadwerkelijk gevaar dat de mensheid bedreigt.

Tom Vanderlaken is het pseudoniem van een archeoloog en auteur van historische non-fictie. In deze eerste true quest van Nederlandse bodem verrast hij met nieuwe inzichten in een Leidse oercodex en dodenboek, onopgeloste verdwijningen en fascinerende aanwijzingen over onze echte oorsprong.

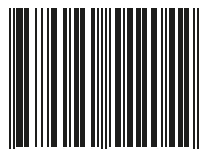
‘Feilloos versmelt Vanderlaken fictie met archeologische kennis; het resultaat is een geweldig verhaal dat tot de verbeelding spreekt’ – **Machteld Kruijssen**, auteur van *Het land van de zon – De ontdekkingsreis van Sarah Belzoni*

‘Een prachtige en goed onderbouwde literaire thriller met nieuwe perspectieven die uitdagen tot verder onderzoek’ – **Dr. Peter van der Veen**, archeoloog en Bijbelwetenschapper **Johannes Gutenberg Universiteit in Mainz**

‘Via een verrijkende reis langs Nederlandse museumschatten naar een zinderend avontuur in verre oorden’ – **Ben van den Bercken**, conservator **Egypte**, **Allard Pierson**

NUR 305

www.zomerenkeuning.nl

9 789020 542042